

Influensarapport för vecka 1, 2018

Denna rapport publicerades den 11 januari 2018 och redovisar influensaläget vecka 1 (1 – 7 januari).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Vad visar övervakningssystemen?	3
Lägesbeskrivning	4
Läget i världen	4
Special: Vaccinationstäckning.....	5
Special: Kvalitetssäkring av snabbtester	7
Fördjupad statistik	8
Laboratoriebaserad övervakning.....	8
Sentinelprovtagning inom öppenvård och på barn- och infektionskliniker	14
SIRI	16
1177 Vårdguiden på telefon.....	17
Webbsök.....	18

Sammanfattning

Sammantaget var influensaaktiviteten fortsatt låg i Sverige efter årsskiftet och ökningen av influensafall avtog under vecka 1. Det var fortsatta regionala skillnader i influensaaktiviteten med högst aktivitet i Norrland jämfört med de södra delarna av landet. Dock var influensaaktiviteten i Norrland betydligt lägre jämfört med motsvarande vecka ifjol. Influensa B cirkulerade i störst utsträckning och under vecka 1 rapporterades 609 fall av influensa nationellt, varav 511 fall var influensa B och 98 influensa A. En fortsatt ökning av influensa väntas kommande veckor när många återvänder till arbete och skola. Influensaaktiviteten väntas inte nå en topp förrän i februari men en topp kan komma tidigare i de norra delarna av landet jämfört med de södra delarna av landet. Influensaaktiviteten ökar även i övriga Skandinavien. I veckans specialavsnitt kan du läsa mer om vaccinationstäckningen i befolkningen och kvalitetssäkring av snabbtester.

Flera fall av intensivvårdade patienter med influensa har rapporterats till SIRI - Svenska Intensivvårdsregistrets Influensaregistrering. Bland de som insjuknat har majoriteten tillhört en riskgrupp antingen av medicinska skäl eller på grund av sin ålder, men bland patienter 12-53 år har hälften inte tillhört en riskgrupp för svår influensasjukdom. Vi vill därför belysa vikten av tidig antiviral behandling för patienter med svår influensasjukdom och till personer i riskgrupper oavsett ålder.

- [Läs mer om Läkemedelsverkets rekommendationer för behandling och profylax med antivirala medel](#)

Eftersom säsongens epidemi har startat och influensaaktiviteten förväntas nå en topp under kommande veckor är det hög tid att vaccinera sig om man tillhör en riskgrupp. Det tar upp till två veckor att få skydd av vaccinet. Personer 65 år och äldre, gravida samt personer med vissa kroniska sjukdomar och tillstånd rekommenderas vaccination för att skydda sig mot svår sjukdom.

- [Läs mer om vaccin mot influensa och vilka som rekommenderas vaccination](#)

Vad visar övervakningssystemen?

I tabellen sammanfattas övervakningsdata för respektive system. Läs mer om systemen [här](#).

Tabell 1. Övervakningsdata för aktuell vecka per system.

Övervakningssystem	Vecka 1	Förändring mot föregående vecka
Laboratoriebaserad övervakning	609 fall, varav: 98 influensa A 511 influensa B	Trend: oförändrad
	3 008 prover 20,2 % positiva	Trend: oförändrad
Sentinelprovtagning	18 fall, varav: 0 A/H1N1pdm09 1 A/H3N2 0 B-Victoria 17 B-Yamagata	Trend: ökning
	75 prover 24,0 % positiva	Trend: oförändrad
SIRI - Svenska Intensivvårdsregistrets Influensaregistrering	Kumulativt har 34 intensivvårdade patienter rapporterats sedan vecka 40, 2017, varav: 0 A/H1N1pdm09 6 A/H3N2 6 A (ej subtypad) 22 B	*
Överdödlighet	Ingen signifikant överdödlighet uppmätt sedan vecka 40, 2017. **	*
1177 Vårdguiden på telefon (Hälsoläge)	5,13 % samtal om feber hos barn Aktivitet: låg	Trend: minskning
Webbsök för influensa	Aktivitet: låg	Trend: minskning

* Ej relevant på grund av fördröjning i systemet.

** Fördröjning gör att data för aktuell vecka och uppskattad överdödlighet är preliminär.

Lägesbeskrivning

Sammantaget var influensaaktiviteten fortsatt låg i Sverige efter årsskiftet och ökningen av influensafall avtog under vecka 1. Det var fortsatta regionala skillnader i influensaaktiviteten med högst aktivitet i Norrland jämfört med de södra delarna av landet. Dock var influensaaktiviteten i Norrland betydligt lägre jämfört med motsvarande vecka ifjol. Influensa B cirkulerade i störst utsträckning och under vecka 1 rapporterades 609 fall av influensa nationellt, varav 511 fall var influensa B och 98 influensa A. Västernorrland hade högst incidens med 23 fall per 100 000 invånare följt av Värmland med 13 fall och Västerbotten med 11 fall. En fortsatt ökning av influensa väntas kommande veckor när många återvänder till arbete och skola. Influensaaktiviteten väntas inte nå en topp förrän i februari men en topp kan komma tidigare i de norra delarna av landet jämfört med de södra delarna av landet. Influensaaktiviteten ökar även i övriga Skandinavien.

Inom sentinelprovtagningen analyserades 75 prover under vecka 1, varav 18 var positiva. Av dessa var 17 B/Yamagata och 1 influensa A(H3N2).

Både Webbsök och andelen samtal till 1177 angående feber bland barn avtog under vecka 1 och visar på en låg influensaaktivitet.

Folkhälsomyndigheten följer intensivvårdade patienter med influensa via SIRI - Svenska Intensivvårdsregistrets Influensaregistrering. Hittills under säsongen har 34 intensivvårdade fall rapporterats, varav 22 fall insjuknat med influensa B samt sex fall med influensa A(H3N2) respektive influensa A (ej subtypad).

Läget i världen

I övriga Skandinavien har förekomsten av influensa ökat efter årsskiftet. I Norge var influensaaktiviteten fortsatt medelhög och antalet influensa fall ökade markant. Även i Norge är majoriteten av fallen influensa B. I Danmark var influensaaktiviteten fortsatt låg men antalet fall av influensa B ökade något jämfört med föregående vecka.

Även i övriga Europa ökade antalet laborieverifierade fall under vecka 52, med nära lika fördelning av influensa A och influensa B-fall. Andelen positiva prover inom sentinelrapporteringen ökade under vecka 52 till 44 % där influensa B påvisades i störst utsträckning (64 %).

I Kanada fortsatte influensaaktiviteten att öka under vecka 51-52 och i USA sågs en stor ökning av förekomsten av influensa under vecka 52 då 26 delstater rapporterade hög aktivitet av influensa och 46 delstater hade utbredd spridning av influensa. I både USA och Kanada är det främst influensa A(H3N2) som cirkulerar.

Veckorapporten från ECDC och WHO-Europa som visar influensaaktiviteten i Europa publiceras varje fredag på webbplatsen <http://flunewseurope.org/>

Special: Vaccinationstäckning

Folkhälsomyndigheten publicerar preliminär statistik över vaccinationstäckningen mot influensa under säsongens gång. Sammanställningarna baseras på data från de landsting som har möjlighet att löpande ta fram vaccinationsstatistik per åldersgrupp. I årets rapportering deltar smittskyddsenheterna i Gävleborg, Jämtland Härjedalen, Jönköping, Kalmar, Kronoberg, Norrbotten, Skåne, Stockholm, Sörmland, Värmland, Västernorrland, Västmanland, Västra Götaland och Östergötland.

Den andra sammanställningen för säsongen visar att i genomsnitt cirka 44,4 procent av personer 65 år och äldre i de landsting som deltar i insamlingen vaccinerat sig fram till och med december 2017. Andelen vaccinerade under denna tidsperiod ligger på en något lägre nivå jämfört med de två föregående säsongerna i denna åldersgrupp (2015-2016: 45,6%, 2016-2017: 45,8%). Vaccinations-täckningen är högst bland personer 75 år och äldre (se tabell S1). De mellan 65 och 74 år har en något lägre täckningsgrad. Täckningsgraden bland personer 40-64 år har ökat till knappt 10 procent från att ha legat runt 4 procent vid samma tidpunkt de senaste säsongerna. Det saknas dock från de flesta landsting information om vilka av de yngre vaccinerade som tillhör en riskgrupp, vilket gör statistiken svårtolkad.

Vaccinationstäckningen bland äldre ligger i de flesta landstingen på en något lägre nivå jämfört med föregående säsong om man ser till antalet vaccinerade fram till och med december de båda säsongerna. Enligt statistiken har andelen vaccinerade ökat marginellt i Jämtland Härjedalen, Kronoberg och Skåne medan vaccinationstäckningen minskat mellan en halv och tre procentenheter i övriga landsting. Vi ser också att det i Värmland, Kronoberg och Jönköping såsom tidigare säsonger redan är mer än 55 procent av de äldre som låtit vaccinera sig (se tabell S2).

Det är som vanligt stora variationer i täckningsgraden mellan landstingen vilket till viss del beror på att alla givna doser inte registreras inom vissa landsting (se även noteringar under Tabell S2 nedan).

För fjärde året i rad startade vaccinationerna hösten 2017 under samma vecka i hela landet. Denna höst startade vaccinationerna tisdagen den 7 november (vecka 45) men även vaccinationer givna innan detta data inkluderas i statistiken.

Läs mer:

- [Folkhälsomyndighetens rekommendationer om vilka som bör erbjudas vaccination mot influensa](#)
- [Folkhälsomyndighetens webbtex om influensavaccin](#)

Tabell S1. Vaccinerade per åldersgrupp*

Åldersgrupp	Antal vaccinerade	Befolkningsunderlag	Andel vaccinerade
0-17	5 226	3 125 183	0,2 %
18-39	28 694	2 592 560	1,1 %
40-64	95 834	984 919	9,7 %
65-74	348 617	907 492	38,4 %
75-84	265 794	513 539	51,8 %
85+	112 855	217 998	51,8 %

* Statistiken från Stockholm omfattar enbart personer som tillhör en riskgrupp och därmed blir det totala antalet vaccinerade under 65 år lägre.

Tabell S2. Antal och andel vaccinerade äldre (65+) per landsting

Landsting	Antal vaccinerade äldre (65+)	Andel vaccinerade i den äldre befolkningen (65+)*
Gävleborg	31 633	46,6 %
Jämtland Härjedalen**	10 949	36,2 %
Jönköping	42 984	57,9 %
Kalmar	26 552	44,3 %
Kronoberg	23 294	55,5 %
Norrbottnen	23 094	38,7 %
Skåne	113 788	43,1 %
Stockholm***	165 062	44,8 %
Sörmland	23 678	36,0 %
Värmland	38 265	57,5 %
Västernorrland**	16 149	27,4 %
Västmanland	29 080	49,0 %
Västra Götaland	139 539	42,4 %
Östergötland	43 199	46,1 %
Totalt / Genomsnitt	727 266	44,4 %

* Baserat på befolkningen i länet den 1 november 2017. Källa: SCB.

** Statistiken från Västernorrland inkluderar endast vaccinationer givna inom vården. Doser givna vid olika typer av äldreboenden, m.m. fångas därmed inte.

*** Statistiken från Stockholm och Västmanland innefattar endast patienter i riskgrupp.

Special: Kvalitetssäkring av snabbtester

I mitten av december skickades den första omgången med influensapositiva prover till de laboratorier som har erbjudit sig att analysera proverna med de kommersiella kit som de använder i sin diagnostik.

Förra säsongen testades de utskickade proverna med 4 kommersiella influensa kit. Inför säsongen 2017-2018 bestämdes att om möjligt inkludera alla kit som används på de mikrobiologiska laboratorierna i Sverige. Resultatet blev att den första omgången prover testades med 10 olika kit. Vilka kit som använts och vilka laboratorier som utfört analyserna finns listade nedan.

Fyra prover, tre positiva för influensa A (ett A(H1N1)pdm09 och två A(H3N2)) och ett prov positivt för influensa B (B/Yamagata) skickades ut. Proverna valdes bland de prover som laboratorierna har skickat till Folkhälsomyndigheten för karaktärisering i början av denna säsong. Vi valde stammar ifrån olika genetiska varianter.

De deltagande laboratorierna rapporterade korrekta resultat för alla fyra proven med ett undantag:

FilmArray luftvägspanel detekterade samtliga prover i utskicket men gav resultatet Influensa A "Equivocal" (obestämbar) på prov nr 2, även vid omanalys. Vid analys av en ny version av FilmArray luftvägspanel (version 2; finns kommersiellt tillgänglig från och med hösten 2017) blev provet positivt för influensa A H3.

Folkhälsomyndigheten får kontinuerligt in prover för karaktärisering och ett urval av dessa kommer att skickas ut i en ny panel till deltagarna senare under säsongen.

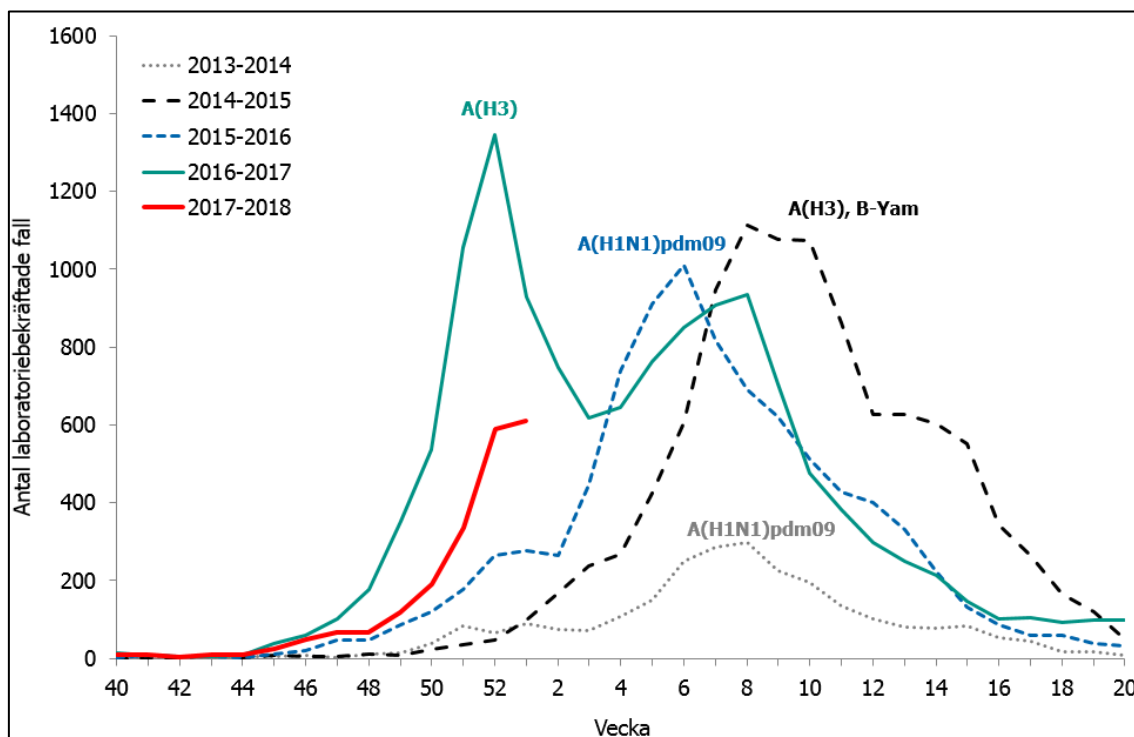
Lista över använda kit och laboratorier:

- Simplexa™ Flu A/B & RSV Kit (Focus Diagnostics), Laboratoriemedicin, Västerås
- Cobas® Liat® Influenza A/B & RSV (Roche), Klinisk mikrobiologi, Karlstad
- Xpert® Flu (Cepheid) och Xpert® Flu/RSV XC (Cepheid), Klinisk mikrobiologi, Linköping
- Xpert® Flu/RSV XC (Cepheid) och Xpert® Xpress Flu (Cepheid), Klinisk Mikrobiologi, Trollhättan
- Alere™ Influenza A & B Test och Allplex, panel 1,2 och 3 (Seegene), Klinisk Mikrobiologi, Uppsala
- LightMix® Modular A, B, RSV (Roche) och Xpert® Flu/RSV XC (Cepheid), Klinisk Mikrobiologi, Borås
- FILMARRAY® Respiratory Panel (Biomérieux), Klinisk mikrobiologi, Växjö
- FTD Respiratory pathogens 33 (Fast-track Diagnostics) och LightMix® Modular A, B, RSV (Roche), Klinisk mikrobiologi, Jönköping

Fördjupad statistik

Laboratoriebaserad övervakning

Figur 1A. Antal laboratorieverifierade influensafall (alla typer) per vecka, denna säsong och tidigare säsonger.

För tidigare säsonger anges vilken subtyp (av influensa A) alt. linjetyp (av influensa B) som dominerade. Figuren inkluderar inte fall diagnostiserade inom sentinelövervakningen.

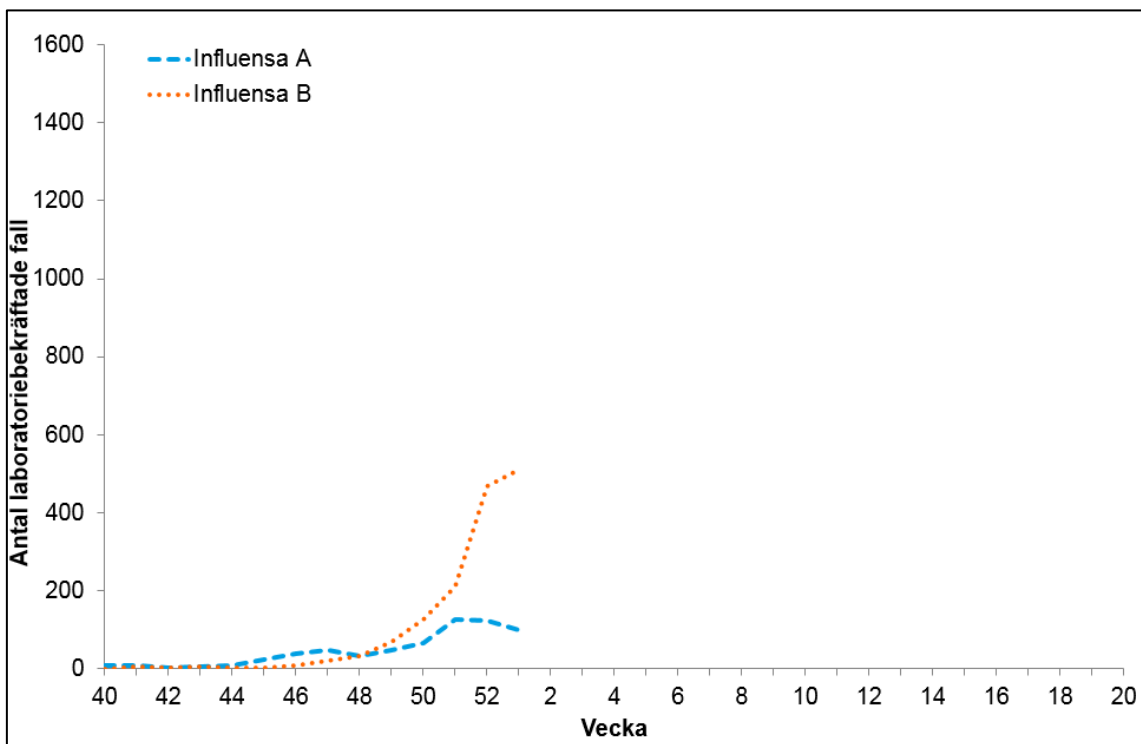
Tabell 2. Antal laboratorieverifierade influensafall per typ och totalt, samt antal analyserade prover och andel positiva, för de senaste två veckorna och kumulativt denna säsong.

(Tabellen inkluderar inte fall diagnostiserade inom sentinelövervakningen.)

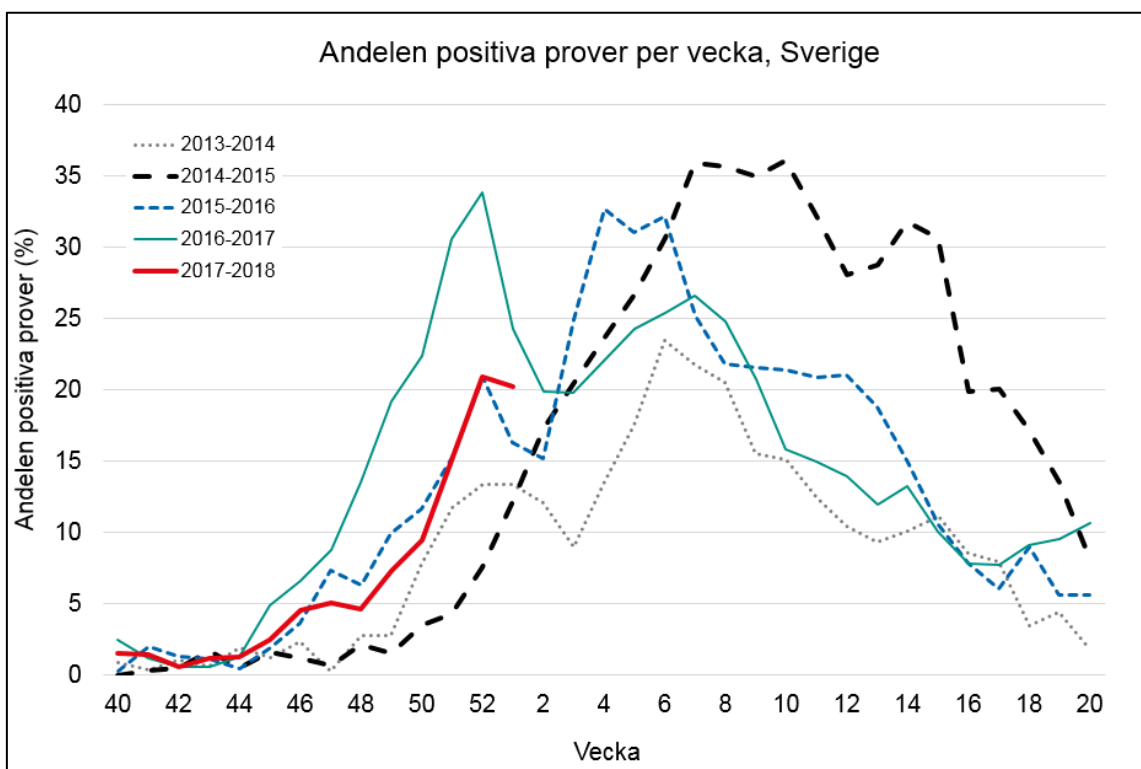
Influentatyp	Aktuell vecka	Föregående vecka	Förändring	Kumulativt under säsongen
Influensa A	98	123	-20%	635
Influensa B	511	467	9%	1 462
Totalt antal fall	609	590	3%	2 097
Antal analyserade prover	3 008	2 820	7%	20 344
Andel positiva prover	20,2%	20,9%		10,3%

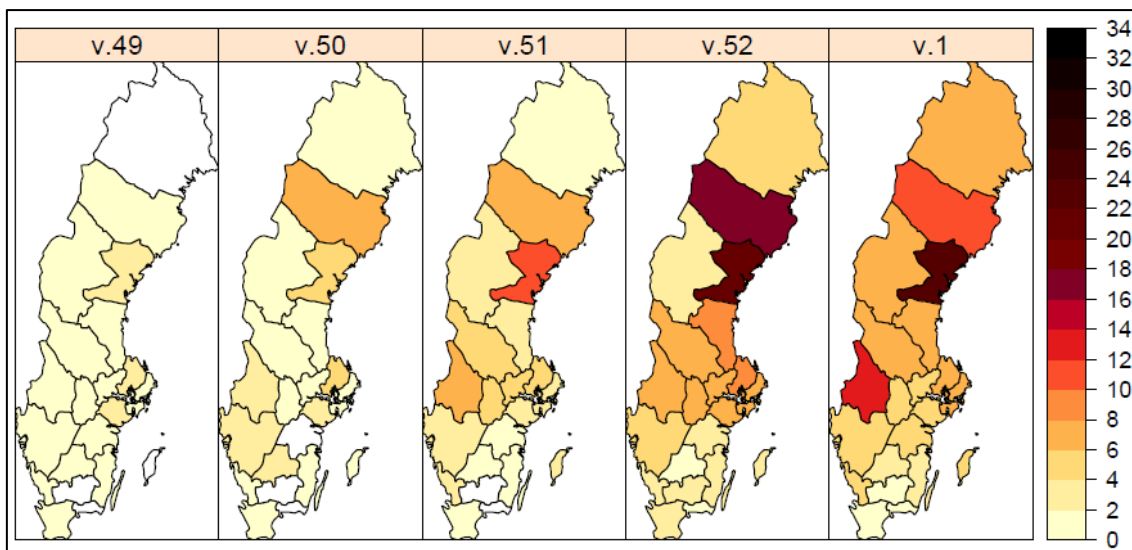
Figur 1B. Antal laboratorieverifierade influensafall per influensatyp per vecka.

Figur 1C. Andelen laboratorieanalyser positiva för influensa (alla typer) per vecka, denna säsong och tidigare säsonger.

Figur 2. Antal laboratorieverifierade influensafall (alla typer) per län och 100 000 invånare.

Färgskalan symboliserar antalet laboratorieverifierade influensafall per 100 000 invånare och baserar sig på den anmälningspliktiga influensan A och B. I län markerade med vitt har inga influensafall diagnosticerats. Observera att antalet tagna prover varierar mellan län och över tid och påverkar starkt antalet fall som diagnosticeras.

Tabell 3. Antal laboratorieverifierade influensafall (alla typer) per län, aktuell vecka och kumulativt denna säsong.

(Tabellen inkluderar inte fall diagnosticerade inom sentinelövervakningen.)

Län	Aktuell vecka		Kumulativt under säsongen	
	Antal fall	Antal fall per 100 000 invånare	Antal fall	Antal fall per 100 000 invånare
Blekinge	3	1,89	9	5,68
Dalarna	22	7,73	66	23,20
Gotland	3	5,17	10	17,24
Gävleborg	21	7,38	65	22,84
Halland	19	5,93	56	17,48
Jämtland	8	6,22	20	15,54
Jönköping	11	3,12	49	13,89
Kalmar	7	2,89	19	7,84
Kronoberg	3	1,54	15	7,71
Norrbottn	17	6,78	38	15,17
Skåne	26	1,96	100	7,55
Stockholm	177	7,80	562	24,77
Sörmland	12	4,17	82	28,46
Uppsala	22	6,09	110	30,44
Värmland	36	12,89	101	36,16
Västerbotten	29	10,91	114	42,88
Västernorrland	57	23,21	157	63,93
Västmanland	14	5,23	52	19,43
Västra Götaland	85	5,08	354	21,17
Örebro	15	5,09	70	23,73
Östergötland	22	4,87	48	10,62
Totalt:	609	6,09	2097	20,98

Tabell 4. Antal laboratorieverifierade influensafall per laboratorium och typ, antal prov tagna och andelen positiva, aktuell vecka och kumulativt denna säsong.

(Tabellen inkluderar inte fall diagnosticerade inom sentinelövervakningen.)

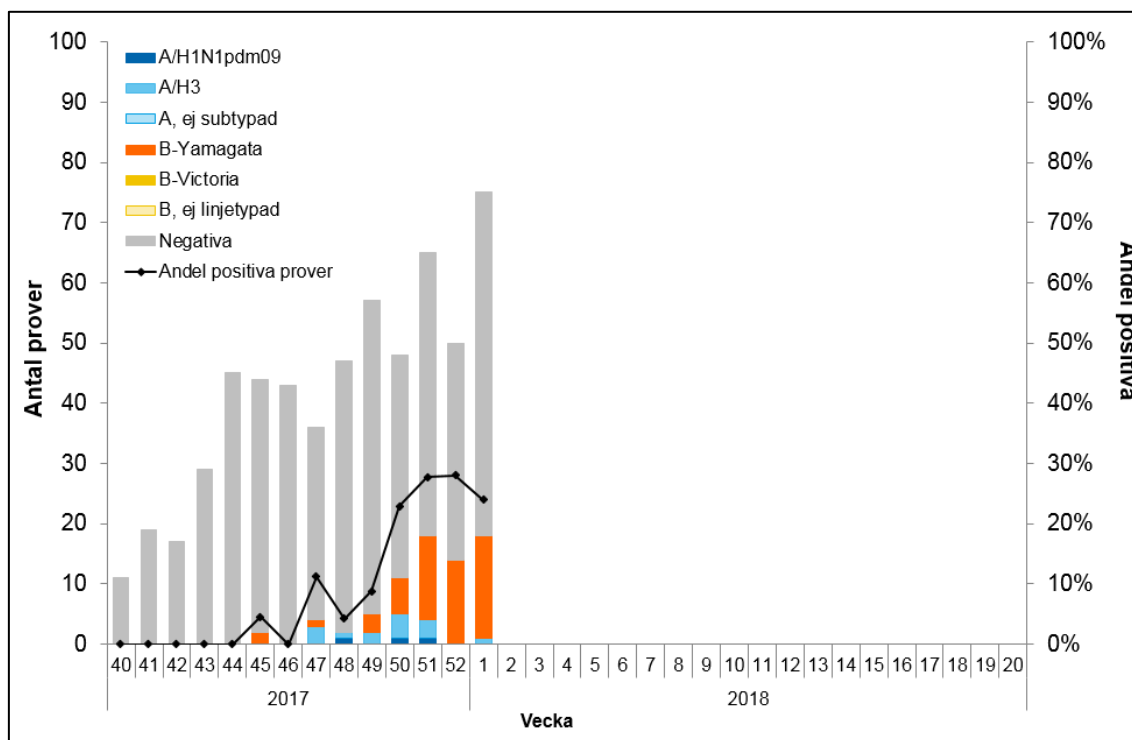
Län	Laboratorium	Antal laboratorieverifierade fall				Antal provtagna	Andel prover positiva för influensa
		Aktuell vecka		Kumulativt under säsongen			
		Influensa A	Influensa B	Influensa A	Influensa B	Aktuell vecka	Aktuell vecka
Blekinge	Karlskrona ¹	0	3	4	5	16	18,8%
Dalarna	Falun	0	22	5	59	103	21,4%
Gotland	Visby	0	3	1	9	20	15,0%
Gävleborg	Gävle	0	21	5	52	71	29,6%
Halland	Halmstad	6	13	26	30	90	21,1%
Jämtland	Östersund	3	5	8	11	33	24,2%
Jönköpings län	Jönköping	2	9	10	38	52	21,2%
Kalmar län	Kalmar	2	5	7	12	80	8,8%
Kronoberg	Växjö ¹	2	1	7	7	29	10,3%
Norrbottnen	Luleå	0	17	1	37	65	26,2%
Region Skåne	Skåne	4	22	32	68	212	12,3%
Stockholm	Aleris Medilab	0	5	16	14	17	29,4%
	Folkhälsomyndigheten	1	1	14	10	7	28,6%
	Karolinska Solna/Huddinge	18	116	117	299	625	21,4%

Län	Laboratorium	Antal laboratorieverifierade fall				Antal provtagna	Andel prover positiva för influensa
		Aktuell vecka		Kumulativt under säsongen			
		Influensa A	Influensa B	Influensa A	Influensa B	Aktuell vecka	Aktuell vecka
	Stockholm / Unilabs	9	27	48	69	156	23,1%
Sörmland	Eskilstuna / Unilabs	3	9	42	30	88	13,6%
Uppsala län	Uppsala	5	17	29	82	116	19,0%
Värmland	Karlstad	1	35	29	72	137	26,3%
Västerbotten	Umeå	12	17	31	84	115	25,2%
Västernorrland	Sundsvall	10	47	33	124	240	23,8%
Västmanland	Västerås	3	11	12	40	115	12,2%
Västra Götaland	Borås	4	7	26	38	-	0,0%
	Göteborg	4	39	64	133	314	13,7%
	Skövde / Unilabs	3	9	13	23	86	14,0%
	Trollhättan	0	19	11	44	108	17,6%
Örebro län	Örebro	1	14	34	36	89	16,9%
Östergötland	Linköping	5	17	10	36	24	91,7%
	Totalt:	98	511	635	1 462	3008	20,2%

Ett streck (-) indikerar att laboratoriet inte har rapporterat antal fall eller antal provtagna för aktuell vecka. ¹Huvuddelen av proverna från Blekinge analyseras i Växjö.
 *Prover som analyserats vid Folkhälsomyndigheten med MERS-frågeställning.

Sentinelprovtagning inom öppenvård och på barn- och infektionskliniker

Figur 3. Antal sentinelfall per influensatyp och andel positiva, per vecka.

Tabell 5. Antal prov, antal **sentinelfall per influensatyp och län, aktuell vecka och kumulativt sedan vecka 40, 2017, samt andel positiva prover, aktuell vecka.**

Provernas ursprungslän	Antal inskickade prover		Antal laboratorieverifierade fall						Andel positiva prover
			Influensa A		Influensa B		Totalt		Andel positiva prover
	Aktuell vecka	Kumulativt	Aktuell vecka	Kumulativt	Aktuell vecka	Kumulativt	Aktuell vecka	Kumulativt	
Blekinge*	0	0	-	-	-	-	0	0	-
Dalarna*	13	41	1	1	4	13	5	14	38,5%
Gotland*	2	29	0	0	1	2	1	2	50,0%
Gävleborg*	0	0	-	-	-	-	0	0	-
Halland*	7	77	0	2	1	2	1	4	14,3%
Jämtland*	6	23	0	0	0	0	0	0	0,0%
Jönköping*	2	10	0	0	0	0	0	0	0,0%
Kalmar	8	13	0	0	0	0	0	0	0,0%
Kronoberg	0	1	-	0	-	0	0	0	-
Norrbottn*	1	22	0	0	1	1	1	1	100,0%
Skåne*	17	124	0	5	2	6	2	11	11,8%
Stockholm*	7	57	0	1	2	12	2	13	28,6%
Sörmland*	0	6	-	0	-	0	0	0	-
Uppsala*	1	15	0	1	1	4	1	5	100,0%
Värmland	0	0	-	-	-	-	0	0	-
Västerbotten*	1	14	0	0	1	2	1	2	100,0%
Västernorrland*	0	2	-	0	-	1	0	1	-
Västmanland*	1	34	0	1	1	4	1	5	100,0%
Västra Götaland*	9	128	0	6	3	13	3	19	33,3%
Örebro	0	0	-	-	-	-	0	0	-
Östergötland	0	0	-	-	-	-	0	0	-
Totalt:	75	596	1	17	17	60	18	77	24,0%

* I dessa län sker sentinelprovtagning även på barn- och infektionskliniker. [Mer information om sentinelövervakningen.](#)

SIRI

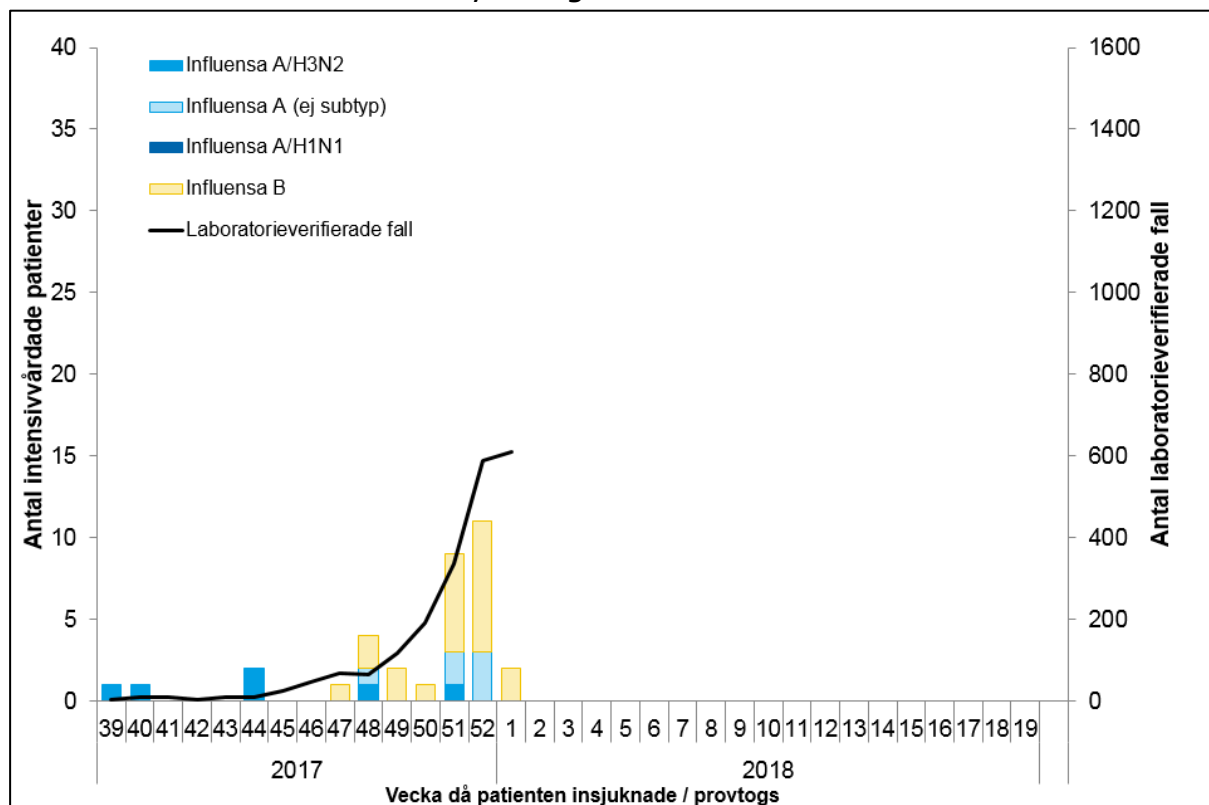
Data från Svenska Intensivvårdsregistrets Influensaregistrering.

Tabell 5. Antal intensivvårdade patienter med influensa, säsong 2017–2018

Influensatyp	Kumulativt under säsongen*
Influensa A (ej subtypad)	6
Influensa A/H3N2	6
Influensa A/H1N1pdm09	0
Influensa B	22
Totalt:	34

* Viss fördröjning i rapporteringen förekommer, varmed antalet intensivvårdade kan komma att ändra sig. [Mer information om SIRI.](#)

Figur 4. Antal intensivvårdade patienter med influensa per influensatyp och antal laboratoriebekräftade influensafall, säsong 2017–2018

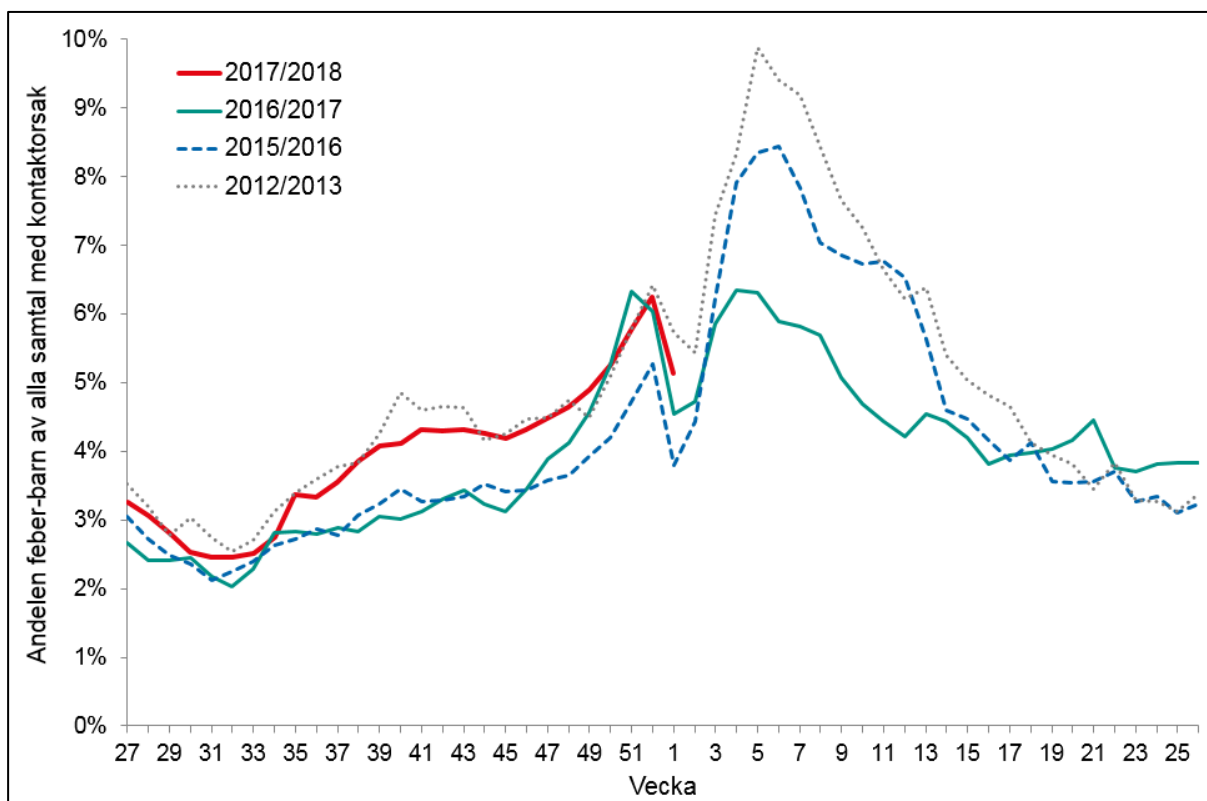

1177 Vårdguiden på telefon

- Låg influensaaktivitet
- Normal jämfört med tidigare säsonger
- Minskning jämfört med föregående vecka

Figur 5. Andel samtal till 1177 Vårdguiden gällande feber hos barn av samtliga samtal med angiven kontaktsorsak.

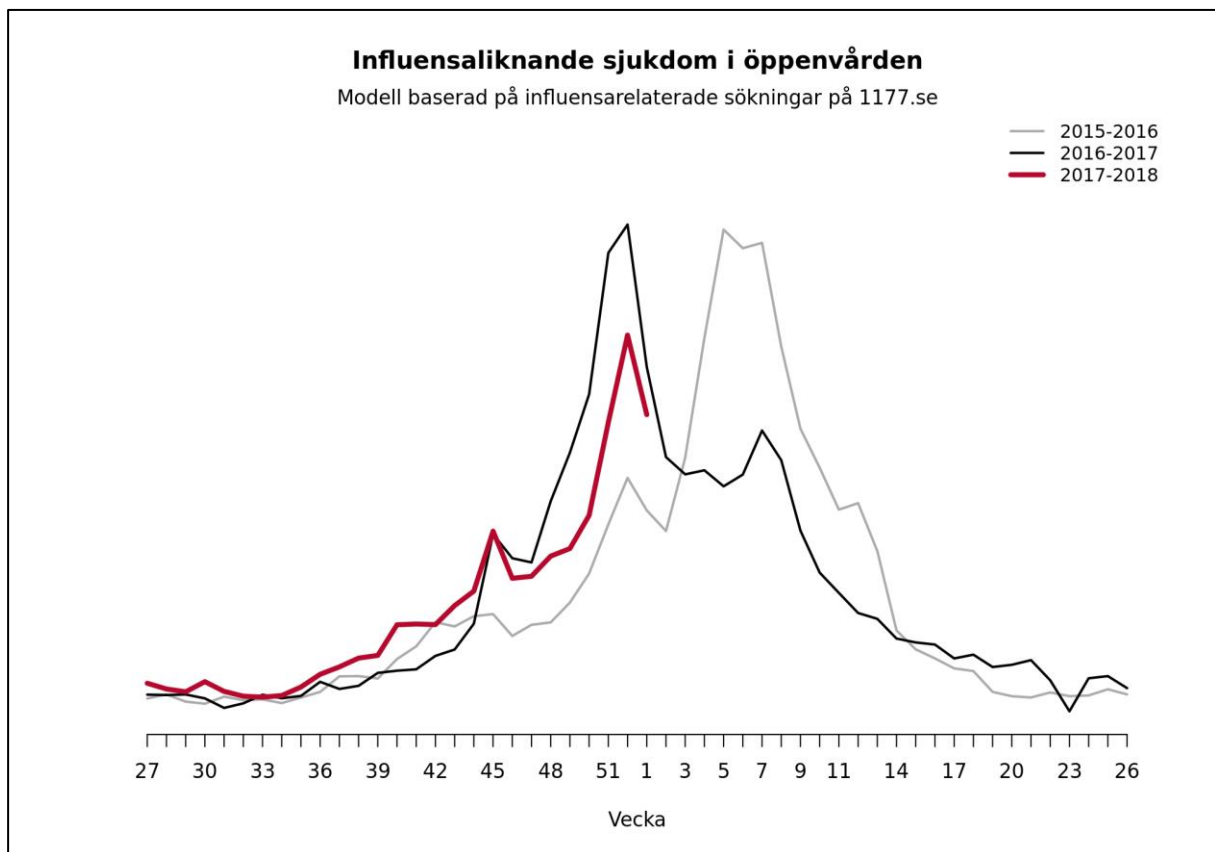
[Mer information om 1177 Vårdguiden på telefon.](#)

Webbsök

- Låg influensaaktivitet
- Normal nivå jämfört med tidigare säsonger
- Minskning jämfört med föregående vecka

Figur 6. Influensaliknande sjukdom i öppenvården.

Modell baserad på influensarelaterade sökningar på 1177 Vårdguidens webbplats 1177.se

[Länk till Webbsöks veckorapport på Folkhälsomyndighetens hemsida \(publiceras varje måndag\).](#)